

Kod przedmiotu

Kierunek

Instrumentalistyka

Specjalność

Fortepian

Typ przedmiotu

Specjalistyczny

Wymagania wstępne

Umiejętności gry na fortepianie i czytania nut a'vista na poziomie szkoły muzycznej II stopnia.

Wymagania końcowe

W zakresie nauki akompaniamentu:

egzamin obejmujący prezentację partii fortepianu w utworach wokalnych i instrumentalnych.

W zakresie czytania a'vista:

egzamin obejmujący czytanie a'vista utworu wokального i instrumentalnego.

Cele kształcenia

W zakresie nauki akompaniamentu wykształcenie i rozwijanie następujących umiejętności:

- umiejętność współpracy z drugim muzykiem instrumentalistą lub śpiewakiem,
- swoboda w poruszaniu się w różnych stylach muzycznych,
- wypracowanie nawyków warunkujących swobodę wykonawczą w zakresie akompaniamentu,
- umiejętność elastycznego reagowania na interpretacyjne propozycje partnera podczas występu estradowego,
- wykształcenie umiejętności realizowania wyciągu fortepianowego,
- ukazanie roli akompaniatora (korepetytora) we współpracy z drugim muzykiem,
- opracowanie ok. 2 godzin repertuaru z zakresu literatury kameralnej na fortepian.

W zakresie czytania a'vista wykształcenie i rozwijanie następujących umiejętności:

- płynna realizacja obrazu graficznego tekstu muzycznego,
- umiejętność określenia charakteru utworu bez uprzedniego wykonania na instrumencie,
- wykształcenie umiejętności analizy tekstu muzycznego (aplikatura, rytm, metrum),
- umiejętność przestrzennego wyczuwania klawiatury przy równoczesnym patrzeniu w tekst nutowy,
- umiejętność wzrokowego zapamiętywania tekstu,
- śledzenie i kontrola linii melodycznej solisty,
- realizacja artystyczna nieznanego utworu, uwzględniająca takie elementy muzycznego wyrazu, jak: tempo, frazowanie, dynamika, artykulacja, rodzaj dźwięku, pedalizacja.

Treści programowe nauczania

Rok I

W zakresie nauki akompaniamentu
semestr I i II:

Student w każdym semestrze realizuje minimum:

- 10 utworów na głos męski lub żeński z towarzyszeniem fortepianu (pieśni i arie), (z wyjątkiem semestru, w którym przygotowujący jest cykl pieśni,
- 2 utwory na instrument smyczkowy i dęty z towarzyszeniem fortepianu (z wyjątkiem semestru, w którym przygotowująca jest cykliczna forma instrumentalna).

Program wykonywany podczas egzaminu w II semestrze zawiera:

- 3 spośród 6 przygotowanych utworów wokalnych do wyboru przez komisję,
- utwór instrumentalny – przeznaczony na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu.

W zakresie czytania a`vista:

Semestr I i II: utwory wokalne i instrumentalne oraz na fortepian na cztery ręce o zróżnicowanej fakturze, metryczności i stylistyce.

Rok II:

Student realizuje minimum:

- forma cykliczna – wokalna (cykl pieśni) do zaliczenia w ciągu roku,
- cykliczna forma instrumentalna, część lub części sonaty, inny znaczący pod względem trudności utwór instrumentalny na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu do zaliczenia w ciągu roku,
- część wyciągu fortepianowego przeznaczonego na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu do zaliczenia w ciągu roku,
- 10 utworów wokalnych (z wyjątkiem semestru, w którym przygotowujący jest cykl pieśni)
- 2 utwory instrumentalne na instrument smyczkowy i dęty z towarzyszeniem fortepianu (z wyjątkiem semestru, w którym przygotowująca jest cykliczna forma instrumentalna).

W przypadku zaliczania cyklu pieśni, na egzaminie należy zaprezentować jeden utwór instrumentalny (przeznaczony na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu)

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K1_W08)

- w zakresie umiejętności

- Posiada umiejętność współpracy z solistą w różnych formacjach zespołowych (K1_U08).
- Posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K1_U09).
- Posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metro rytmicznych, aspektów dotyczących aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmoniczej itp. opracowywanych utworów (K1_U13).

- w zakresie kompetencji społecznych

- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K1_K13).

Metody nauczania

Ćwiczenia, zajęcia indywidualne.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	2	2	2	2		
Ilość godzin w semestrze	30	30	15	15		
Rodzaj zaliczenia	zs	egz	egz	egz		
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

Podczas zaliczenia ze stopniem student wykonuje 3 utwory przerobione w semestrze i czyta a'vista.

Program wykonywany podczas egzaminu w II semestrze zawiera 2 utwory – wokalny i instrumentalny - na instrument smyczkowy lub dęty oraz czytanie a'vista.

Podczas egzaminu po III semestrze student wykonuj 3 utwory wokalne i jeden utwór instrumentalny.

Egzamin po IV semestrze obejmuje wykonanie 3 utworów wokalnych i 2 utworów instrumentalnych (smyczkowym i dętym).

Podczas egzaminów ocenie podlegają następujące elementy:

- w zakresie nauki akompaniamentu:

- współpraca z drugim muzykiem,
- umiejętność słyszenia partii współwykonawcy i reagowanie na nią podczas występu estradowego,
- poprawność tekstowa,
- frazowanie,
- jakość dźwięku,
- pedalizacja,
- dynamika,
- jakość artykulacji,
- stylistyka utworu,
- kształtowanie formy wspólnie z partnerem,
- proporcje dynamiczne,
- artyzm wykonania,

- w zakresie czytania a'vista:

- sposób realizacji nieznanego studentowi utworu ze szczególnym zwróceniem uwagi na: poprawność tekstową, płynność realizacji tekstu, współpracę z solistą, tempo, rytm, dynamikę, frazowanie, rodzaj dźwięku.

Literatura (piśmiennictwo)

Neuhaus H., *Sztuka pianistyczna*, Kraków 1972

Akompaniament fortepianowy i rola fortepianu w utworach kameralnych, zeszyt naukowy nr 4 PWSM, Wrocław 1972

Adamowski J., *Gra a'vista na fortepianie*, Wrocław 1979

Strokosz-Michalak R., *Gram a vista na fortepianie*, Częstochowa 2001

Umiejętność gry a' vista i jej znaczenie w edukacji pianisty. Materiały z sesji naukowej, red.
H. Dulikowska, Łódź 2005
Hoffmann J., Rieger A., *Sztuka czytania nut*, Warszawa 1953

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielskim, niemieckim, rosyjskim, francuskim i włoskim.

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. Krystyna Hussar-Moczulska
prof. Bogusław Pikała
kw. II st. Beata Cywińska
kw. II st. Elżbieta Różycka-Przybylak
kw. II st. Cezary Sanecki, prof. AM
kw. II st. Joanna Hajn-Romanowicz
dr hab. Aleksandra Nawe
kw. I st. Agata Lichoś
dr Adam Manijak
dr Witold Holtz
dr Marek Pająk
dr Anna Liszewska
dr Agnieszka Przybylska
dr Marek Mikołaj Pacholczyk
mgr Michał Drewnowski
mgr Sylwia Michalik
mgr Paweł Skowroński
mgr Michał Rot